

DATUM	12 juli 2021
AAN	Commissie M&M
VAN	Gedeputeerde Van Essen
DOORKIESNUMMER	-
ONDERWERP	Coördinatie en monitoring klimaatmaatregelen provincie Utrecht

Inleiding

In de doelenboom van de provincie Utrecht is het doel opgenomen 9.7.3 "De transitie naar een klimaat neutrale samenleving wordt concernbreed beter verankerd en gemonitord". Met dit memo wil ik u informeren over de voortgang en de aanpak van deze opgave, conform mijn toezegging in de Cie M&M van 23 juni 2021 en de PS vergadering over de kadernota van 7 juli 2021.

Historie

Op 6 oktober 2019 hebben provinciale staten ingestemd met de integrale set van afspraken en maatregelen uit het Klimaatakkoord die de bevoegdheden van de provincie Utrecht raken, voor zover deze maatregelen betrekking hebben op de opgaven in de provincie Utrecht, en in lijn hiermee ook akkoord gegeven aan de ondertekening van het Klimaatakkoord door het IPO-Bestuur.

Bij de bespreking van de begroting 2020 is door PS aangegeven een extra doel te willen opnemen voor de provinciale bijdrage aan het klimaatakkoord. Zijn we hier op de goede weg, leveren we een wezenlijke bijdrage, zijn we met de juiste maatregelen bezig? Daarvoor is een brede kijk op de inspanningen en de resultaten nodig.

Motie 33 Drawdown (juli 2020, bij de behandeling van de kaderbrief) en motie 100 klimaat centraal (november 2020, bij de behandeling van de programmabegroting) hebben geleid tot het programmadoel 9.7.3 in de programmabegroting.

Doel

Het doel van de opgave is om te kunnen sturen op de concernbrede doelstelling: een klimaatneutrale provincie. Daarbij is het van belang grip te krijgen op de samenhang en het effect van de klimaatmaatregelen die vanuit de provincie Utrecht worden uitgevoerd. Hiermee ontstaat er een inzicht welke maatregelen genomen kunnen worden en waar mogelijk het effect van bestaande maatregelen. Dit inzicht biedt de informatie om te kunnen sturen op de doelstellingen én op de bijdrage die de provincie levert aan het klimaatakkoord.

Aanpak

De aanpak start met het ontwikkelen van de monitoring van het klimaatbeleid. Wat gebeurt er op dit moment op welke domeinen en welke data zijn beschikbaar? Dit inzicht levert een monitor op van het klimaatbeleid. De projectleider klimaatmonitoring brengt deze domeinen bij elkaar en coördineert de samenwerking.

Om de klimaatmonitor op te kunnen zetten is inzet uit een brede diversiteit aan domeinen vereist. Binnen de organisatie zijn de verschillende domeinen (o.a. mobiliteit, energietransitie, circulaire economie) reeds bij elkaar gebracht om indicatoren te ontwikkelen en data te inventariseren en aan te leveren. Er is een kernteam geformeerd dat maandelijks samen komt en de klimaatmonitor mee ontwikkelt inclusief de nodige indicatoren zoals broeikasgasuitstoot door verkeer en vervoer, energieverbruik en -productie, bodemdaling en bosareaal. De provinciale data komen voornamelijk uit nationale bronnen (CBS, RVO) en worden aangevuld en geverifieerd door het kernteam. Daar omheen is een bredere groep programmamanagers en projectleiders betrokken bij dit vraagstuk om draagvlak en capaciteit te borgen. De samenwerking met externe partners wordt eveneens door de projectleider gecoördineerd.

Bij de ontwikkeling van de Utrechtse klimaatmonitor wordt samenwerking met nationale initiatieven en initiatieven van andere provincies gezocht. De inzichten uit de klimaatmonitor worden ingezet voor het bijsturen van de onderliggende programma's richting de klimaatdoelen van de provincie.

In de aanpak gaat het enerzijds om de coördinatie en de monitoring van de bestaande maatregelen, anderzijds wordt ook geprobeerd om met modellering inzicht te krijgen in het systeem van de emissie en absorptie van broeikasgassen. Voor de modellering wordt gebruik gemaakt van het model Drawdown. Hiermee wordt in kaart gebracht welke oplossingen voor reductie van broeikasgasuitstoot en verbetering van broeikasgasopslag de meeste potentie hebben in de provincie in verschillende scenario's. Deze inzichten kunnen gebruikt worden in combinatie met de Utrechtse klimaatmonitor om bij te sturen richting de klimaatdoelen.

Resultaten

De klimaatmonitor leidt tot een set richtinggevende indicatoren en een rapportage over de eerste resultaten van het Drawdown-model m.b.t. klimaatoplossingen voor de provincie. Daarnaast wordt een monitoringsdashboard ingericht om inzicht te bieden op de ontwikkelingen van het provinciale beleid richting provinciale, nationale en internationale (Europese) doelstellingen.

Fasering

Eind kwartaal 3 2021 wordt de eerste set indicatoren opgeleverd op basis van reeds beschikbare data inclusief een evaluatie van de doeltreffendheid van deze indicatoren voor het bewaken van de provinciale klimaatdoelen. Eind kwartaal 3 wordt eveneens gestart met het ontwikkelen van het klimaatdashboard. Ook worden dan de resultaten van het voorlopige Drawdown-model (de PCSA, Preliminary Climate Solution Assessment) opgeleverd, te weten de geïdentificeerde klimaatoplossingen voor de provincie inclusief een op zichzelf staand dashboard waarmee deze oplossingen in kaart worden gebracht.

In kwartaal 4 2021 worden de tot dan ontwikkelde indicatoren verfijnd en nieuwe indicatoren ontwikkeld. Er wordt ook toegewerkt naar de uitbreiding van de PCSA en het bijbehorende dashboard in het jaar 2022 waarmee de effecten en interacties van klimaatoplossingen voor de provincie verder worden gepreciseerd.

In 2022 worden de databronnen uitgebreid zodat wederom nieuwe indicatoren kunnen worden ontwikkeld. Het klimaatdashboard zal ook worden uitgebreid en verfijnd. Indien voldoende middelen beschikbaar zijn, zullen het Drawdown-model (de PCSA) en het Drawdown-dashboard worden uitgebreid. In de loop van 2022 is voorzien dat het Drawdown-model zo nauw mogelijk aansluit op de klimaatmonitor, de twee dashboards worden samengevoegd tot één dashboard en de klimaatmonitor wordt geïntegreerd in de bedrijfsvoering van de provincie Utrecht. De inzichten uit de klimaatmonitor worden ingezet voor het coördineren van onze klimaataanpak en het waar nodig bijsturen van de onderliggende programma's richting de klimaatdoelen van de provincie.

Betrokkenheid van PS

Volgens deze planning verwacht ik in kwartaal 4 van 2021 de eerste resultaten van het Drawdown model met u te kunnen delen.

Aan de hand van de geïdentificeerde klimaatoplossingen wordt een informatiesessie georganiseerd met experts. Daarbij zal er ook aandacht zijn voor de ontwikkelingen rondom de verhoging van de Europese doelstelling voor 2030 naar minstens 55% CO2-reductie ten opzichte van 2019 en de maatregelen die dat voor de provincie Utrecht zou kunnen betekenen, conform de Motie 74 (aangenomen op 7 juli 2021).